

Actieplan Circulair Textiel Amstelveen 2025-2026

Bijlage bij PLECK 7.0

1. Waarom circulair textiel in Amstelveen

De urgentie is helder

Textiel is wereldwijd een van de meest vervuilende industrieën. In Amstelveen zamelen we jaarlijks 347.000 kilo textiel gescheiden in, waarmee we 3,6 miljoen kilo CO₂ en 231 miljoen liter water besparen. Het ingezamelde textiel draagt bij aan de gemeentelijke recycledoelstelling van 60% in 2030 en 65% in 2035.

We bouwen voort op wat er al is

Amstelveen heeft al een goede basis: textielcontainers door de hele gemeente, een actieve kringloop, repair cafés in verschillende wijken, en de succesvolle textielrace op basisscholen. Deze initiatieven werken nu vooral los van elkaar. Door ze te verbinden en uit te bouwen kunnen we veel meer impact maken.

Aansluiting bij bredere ambities

Dit actieplan past binnen de duurzaamheidsambities van PLECK 7.0 en sluit aan bij regionale ontwikkelingen. De MRA streeft naar een 70% circulaire textielsector in 2030 - een ambitie waar we als gemeente aan bijdragen door lokale inzameling te verbeteren en aan te sluiten bij regionale verwerkingscapaciteit. Ook de landelijke Uitgebreide Producenten Verantwoordelijkheid (UPV) voor textiel biedt nieuwe kansen voor samenwerking en financiering.

2. Onze aanpak 2025-2026

Klein beginnen, verbinden, leren

We kiezen bewust voor een pragmatische start. In plaats van grote plannen en investeringen, beginnen we met het verbinden van wat er al is. Een Community Coördinator (0,2 fte) gaat als spin in het web fungeren tussen bewoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de gemeente.

Vier samenhangende actielijnen

Onze aanpak richt zich op vier sporen die elkaar versterken:

1. Betere inzameling en verwerking

We optimaliseren de bestaande textielcontainers en onderzoeken mogelijkheden voor inzamelpunten in wijkcentra. Voor de verwerking sluiten we aan bij de MRA-verwerkingsketen - we hoeven niet zelf het wiel uit te vinden.

Doel: Minder textiel in restafval

2. Reparatie en hergebruik stimuleren

Kleding langer gebruiken is de meest effectieve vorm van duurzaamheid. We faciliteren repair-stations in wijkcentra, ondersteunen kleding-swappoints en versterken de samenwerking met bestaande repair cafés.

Doel: Repair- en swapfaciliteiten uitbreiden

3. Bewustwording en educatie

Gedragsverandering begint bij bewustwording. We breiden de textielrace uit naar alle basisscholen, werven buurtambassadeurs en ontwikkelen een praktische communicatiecampagne over textielonderhoud en -recycling.

Doel: Inwoners actief betrekken, alle 22 basisscholen doen mee aan textielrace

4. Sociale impact centraal

Circulair textiel biedt kansen voor ontmoeting, vaardigheden en werkgelegenheid. We versterken de kledingbank, onderzoeken re-integratietrajecten via textielwerk en zorgen dat alle voorzieningen laagdrempelig toegankelijk zijn.

Doel: Toegankelijke voorzieningen voor alle doelgroepen

Budget: bewust bescheiden

Voor 2025-2026 is €25.000 beschikbaar uit de reserve duurzaamheid (€15.000 voor de coördinator, €10.000 voor activiteiten). Dit dwingt ons creatief te zijn en maximaal gebruik te maken van bestaande middelen en faciliteiten. Op basis van de resultaten bepalen we medio 2026 of en hoe we verder willen investeren.

3. Hoe gaan we dit doen

Maximaal benutten wat er al is

We maken slim gebruik van bestaande faciliteiten en budgetten:

- Textielinzameling loopt via het bestaande afvalcontract
- Wijkcentra bieden ruimte voor repair-stations en swappoints
- De textielrace op scholen heeft al een eigen budget (€10.000/jaar)
- MRA-samenwerking voor regionale verwerking is al georganiseerd
- Partners zoals kringloop, repair cafés en Participe hebben eigen faciliteiten

Concrete planning

Najaar 2025 - Opstarten

- Werving en aanstelling Community Coördinator
- Eerste gesprekken met sleutelpartners (kringloop, repair cafés, Participe, scholen)
- Communicatie naar inwoners via gemeentekanal

Q4 2025 - Verbinden

- Netwerkbijeenkomst met alle potentiële partners
- Inventarisatie kansen en knelpunten per wijk
- Start pilot textielinzameling in eerste wijkcentrum

Q1 2026 - Activeren

- Eerste repair-stations en swappoints operationeel
- Uitrol textielrace naar meer scholen
- Werving en training buurtambassadeurs

Q2 2026 - Evalueren en vervolg

- Tussentijdse evaluatie resultaten en geleerde lessen
- Voorstel voor vervolg 2026-2027
- Besluitvorming over eventuele opschaling

Risico's en kansen

Als individuele gemeente hebben we beperkte invloed op de textielketen - de grote veranderingen

gebeuren regionaal en landelijk. Daarom sluiten we aan bij de MRA voor verwerking en recycling, terwijl we lokaal focussen op waar we wél verschil maken: inzameling, bewustwording en sociale impact.

Deze opstartfase gebruiken we om te ontdekken welke rol de gemeente het beste past: verbinder, facilitator of aanjager? We starten laagdrempelig in wijken waar al energie zit en bouwen meerdere samenwerkingen tegelijk op.

De kansen zijn groot: groeiende aandacht voor duurzaamheid, nieuwe financiering via UPV-textiel, schaalvoordelen door regionale samenwerking, en inwoners die graag willen bijdragen. We hoeven hen alleen de handvatten te bieden.

Meetbare resultaten

We monitoren onze voortgang op:

- Aantal kilogram textiel in restafval en bijdrage aan gemeentelijk recyclepercentage (doelstelling 60% in 2030, 65% in 2035)
- Aantal actieve inzamelpunten en repair-stations
- Deelname aan activiteiten en textielrace
- Aantal actieve partners in het netwerk
- Tevredenheid deelnemers

Toekomstperspectief

Dit actieplan richt zich bewust op 2025-2026. We leggen nu de basis voor een beweging die kan groeien. Afhankelijk van de resultaten en beschikbare middelen kunnen we na 2026 opschalen met meer wijkcentra, een textielwerkplaats voor re-integratie, of aansluiting bij een regionaal circulair textielcentrum. Maar eerst: klein beginnen, leren wat werkt, en de beweging laten groeien.